

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การนำเสนอผลการวิจัยในบทที่ 5 นี้ จะแบ่งหัวข้อการเสนอออกเป็น 4 หัวข้อใหญ่ ๆ ดังต่อไปนี้

1. วัตถุประสงค์ของการวิจัย
2. วิธีดำเนินการวิจัย
3. สรุปผลการวิจัย
4. อภิปรายผล
5. ข้อเสนอแนะ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยเรื่องความรู้และทัศนคติของประชาชนท้องถิ่นที่มีต่อเขตเศรษฐกิจพิเศษในอำเภอคลองใหญ่ จังหวัดตราด มีวัตถุประสงค์ในการศึกษาดังนี้

1. เพื่อศึกษาระดับความรู้ของประชาชนท้องถิ่นที่มีต่อเขตเศรษฐกิจพิเศษในอำเภอคลองใหญ่ จังหวัดตราด
2. เพื่อศึกษาทัศนคติของประชาชนท้องถิ่นที่มีต่อเขตเศรษฐกิจพิเศษในอำเภอคลองใหญ่ จังหวัดตราด
3. เพื่อเปรียบเทียบความรู้และทัศนคติของประชาชนท้องถิ่นที่มีต่อเขตเศรษฐกิจพิเศษในอำเภอคลองใหญ่ จังหวัดตราด จำแนกตามตัวแปรพื้นฐาน

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเชิงสำรวจ

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากรที่เป็นเป้าหมายการวิจัย ได้แก่ ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตอำเภอคลองใหญ่ จังหวัดตราด จำนวนทั้งสิ้น 15,511 คน (สำนักทะเบียนราษฎรอำเภอคลองใหญ่ จังหวัดตราด. ข้อมูล ณ วันที่ 7 สิงหาคม 2559)

1.2 ขนาดตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้างนี้ ได้แก่ ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตอำเภอคลองใหญ่ จังหวัดตราด จำนวนทั้งสิ้น 390 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การสร้างเครื่องมือวิจัย ได้แก่

2.1 ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องในเรื่องความรู้และทัศนคติของประชาชนท้องถิ่นในอำเภอคลองใหญ่ จังหวัดตราด ที่มีต่อเขตเศรษฐกิจพิเศษ จากนั้นนำมากำหนดกรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย กำหนดนิยาม และเพื่อใช้เป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

2.2 สร้างแบบสอบถามเกี่ยวกับความรู้และทัศนคติของประชาชนท้องถิ่นในอำเภอคลองใหญ่ จังหวัดตราด ที่มีต่อเขตเศรษฐกิจพิเศษ และตรวจสอบเนื้อหาของแบบสอบถามว่าครอบคลุมตามกรอบแนวคิดและตัวแปรที่กำหนดไว้

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถามเกี่ยวกับความรู้และทัศนคติของประชาชนท้องถิ่นในอำเภอคลองใหญ่ จังหวัดตราด ที่มีต่อเขตเศรษฐกิจพิเศษ โดยแบ่งเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไป ลักษณะแบบปลายปิดและเลือกตอบ ประกอบด้วย เพศ อาชีพ การศึกษา และและลักษณะแบบปลายเปิด ได้แก่ อายุและรายได้ต่อเดือน

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความรู้ของประชาชนท้องถิ่นในอำเภอคลองใหญ่ จังหวัดตราด ที่มีต่อเขตเศรษฐกิจพิเศษ โดยสร้างคำถามให้ผู้ตอบเลือกตอบ ใช่/ไม่ใช่ ประกอบด้วย ความรู้ความเข้าใจในเรื่องเขตเศรษฐกิจพิเศษ จำนวน 10 ข้อ

ตอนที่ 3 เป็นมาตรวัดแบบให้คะแนนเกี่ยวกับทัศนคติของประชาชนท้องถิ่นในอำเภอคลองใหญ่ จังหวัดตราด ที่มีเขตเศรษฐกิจพิเศษ โดยพิจารณาจากระดับคะแนนเฉลี่ยตามเกณฑ์ที่จัดขึ้น ซึ่งแบ่งเป็น 5 ระดับ

ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะและความคิดเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับการประเมินผล โดยแบบสอบถามเป็นแบบปลายเปิด ให้มีการตอบคำถามโดยอิสระ

การทดสอบเครื่องมือจะใช้การทดสอบความตรง ดังนี้

1. การทดสอบความตรงจะใช้ผู้เชี่ยวชาญทางด้านวิจัยและหัวข้อวิจัย จำนวน 3 คน
2. การทดสอบความเที่ยง จะใช้การทดลองไปเก็บแบบสอบถามหรือแบบสัมภาษณ์ จำนวน 30 ชุด แล้วนำมาวิเคราะห์ด้วยค่าสถิติ α ได้ค่า = 0.769 ซึ่งถือเป็นระดับยอมรับได้

3. การวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 การวิเคราะห์ตัวแปรส่วนบุคคลจะใช้ค่าสถิติเชิงพรรณนา คือ โดยการนำมาแจกแจงความถี่ (Frequency) คำนวณเป็นค่าร้อยละ (Percentage) แล้วนำมาเสนอในรูปตารางความเรียง

3.2 การวิเคราะห์ตัวแปรต้นหรือตัวแปรตามจะใช้ค่าสถิติเชิงพรรณนาและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

3.3 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ โดยสมมติฐานด้านความรู้ของประชาชน ในข้อที่ 1 - 5 จะใช้การทดสอบด้วยสถิติอนุมาณด้วยค่า Chi-square ส่วนการวิเคราะห์สมมติฐานด้านทัศนคติของประชาชนในข้อที่ 6 จะใช้การทดสอบสมมติฐานด้วยค่า (t-test) และจะใช้การทดสอบสมมติฐานด้วยค่า (One-way ANOVA) ในข้อที่ 7 - 10

การศึกษาครั้งนี้ ใช้โปรแกรมสำเร็จรูปในการวิเคราะห์ข้อมูล สถิติที่ใช้เป็นสถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ได้แก่ ค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย

การวิจัยเชิงคุณภาพ

1. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลในการเก็บรวบรวมข้อมูลจะใช้วิธีการวิจัยในรูปแบบต่าง ๆ ดังนี้

1.1 การวิจัยเอกสาร เอกสารที่จะใช้ในการวิจัย แบ่งออกได้เป็น 2 ประเภท คือ

1.1.1 เอกสารชั้นต้น เป็นข้อมูลที่ยังไม่ได้ผ่านการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถาม

1.1.2 เอกสารชั้นรอง เป็นเอกสารที่มีการวิเคราะห์ข้อมูลในรูปแบบต่าง ๆ แล้ว ซึ่งถือว่าเป็นข้อมูลที่นำเชื่อถือได้ ได้แก่ เอกสารทางราชการ หนังสือ วิทยานิพนธ์ งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เป็นต้น

1.2 การสัมภาษณ์ วิธีการสัมภาษณ์จะใช้ในการวิจัยนี้มีลักษณะเป็นการสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง

3. การตรวจสอบข้อมูล

การตรวจสอบข้อมูล ในที่นี้จะใช้รูปแบบดังนี้

3.1 การตรวจสอบการสัมภาษณ์โดยใช้แหล่งข้อมูลที่ต่างกัน ระหว่างเอกสารการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก โดยผู้ให้สัมภาษณ์จะถ่ายทอดความรู้สึกที่แท้จริงเกี่ยวกับการพัฒนาเกษตรเศรษฐกิจพิเศษว่า ได้มีความรู้และมีทัศนคติอย่างไร ซึ่งสามารถนำมาเป็นการตรวจสอบข้อมูลระหว่างเอกสารข้อมูลจากการให้สัมภาษณ์แบบเจาะลึก ได้ว่าตรงกันหรือมีข้อแตกต่างกันอย่างไรบ้าง

3.2 การตรวจสอบโดยใช้ผู้สัมภาษณ์ที่มีจุดยืนต่างกัน ในการวิจัยจะใช้ผู้ให้ข้อมูลหลักที่มีจุดยืนต่างกัน เช่น ส่วนราชการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ประชาชนในพื้นที่

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ ใช้การตีความข้อมูลจากการสัมภาษณ์เพื่อเพิ่มเติมคำอธิบายตารางจากการสำรวจให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น โดยการวิเคราะห์ข้อมูลจะนำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์มาวิเคราะห์ร่วมกับข้อมูลที่ได้จากการศึกษาเอกสาร ตรวจสอบความสมบูรณ์

และความถูกต้องครบถ้วนของข้อมูล จากบันทึกการสัมภาษณ์ของผู้ให้ข้อมูลแต่ละประเด็นหลัก และสรุปข้อค้นพบที่ได้จากการสัมภาษณ์และข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์เอกสาร

สรุปผลการวิจัย

ข้อค้นพบข้อที่ 1 ตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 สามารถสรุปได้ว่า

ความรู้ความเข้าใจของประชาชนท้องถิ่นในอำเภอคลองใหญ่ จังหวัดตราด เกี่ยวกับเขตเศรษฐกิจพิเศษ ในภาพรวมอยู่ในระดับต่ำ โดยคิดเป็นร้อยละ 78.20 โดยเมื่อจำแนกออกเป็นรายข้อ จากผู้ที่ตอบถูกเรียงจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก คือ โครงการสร้างท่าเรือน้ำลึกคลองใหญ่ ถูกกำหนดครั้งแรกภายใต้แผนพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษคลองใหญ่ร้อยละ 79.00 เขตเศรษฐกิจพิเศษเขตอำเภอคลองใหญ่เชื่อมโยงเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษเกาะกง ประเทศกัมพูชา ร้อยละ 77.20 และยุทธศาสตร์การพัฒนาเขตอำเภอคลองใหญ่ คือการเป็นศูนย์กลางคลังสินค้า ศูนย์โลจิสติกส์ การท่องเที่ยวและการค้าปลอดภาษี ร้อยละ 73.80 ส่วนข้อที่กลุ่มตัวอย่างตอบผิดมากที่สุด 3 ลำดับแรก เรียงจากมากไปหาน้อย คือการประกาศเขตเศรษฐกิจพิเศษคลองใหญ่ อาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติเขตเศรษฐกิจพิเศษ ร้อยละ 70.50 จังหวัดตราดได้รับการประกาศให้เป็นเขตเศรษฐกิจพิเศษ ทั้งจังหวัดร้อยละ 70.00 โดยในลำดับที่ 3 มีข้อที่ตอบผิดเท่ากันจำนวน 2 ข้อ คือ ในการประกาศพื้นที่นำร่องของเขตเศรษฐกิจพิเศษทั้งประเทศ 5 แห่งนั้น เขตเศรษฐกิจพิเศษคลองใหญ่ได้รับการยกความสำคัญเป็นอันดับหนึ่ง และในการดำเนินงานขับเคลื่อนเขตเศรษฐกิจพิเศษ ประชาชนในท้องถิ่นจะมีอำนาจในการตัดสินใจด้วยตนเองได้ โดยมีอัตราร้อยละ 59.00

จากการศึกษาเรื่องความรู้ของประชาชนท้องถิ่นที่มีต่อเขตเศรษฐกิจพิเศษ ในอำเภอคลองใหญ่ จังหวัดตราด ปรากฏผลการศึกษาค้นคว้าเชิงปริมาณ ซึ่งชี้ให้เห็นว่า ประชาชนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเขตเศรษฐกิจพิเศษ ในระดับต่ำ จากคำถามจำนวน 10 ข้อ ตอบถูก 1 - 6 ข้อ จำนวน 305 ราย คิดเป็นร้อยละ 78.20 และเป็นผู้มีความรู้เกี่ยวกับเขตเศรษฐกิจพิเศษในอำเภอคลองใหญ่ ในระดับสูง จากจำนวน 10 ข้อ ตอบถูก 7 - 10 ข้อ มีจำนวนเพียง 85 ราย คิดเป็นร้อยละ 21.80

ข้อค้นพบข้อที่ 2 ตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 สามารถสรุปได้ว่า

1. ทักษะคิดของประชาชนท้องถิ่นในอำเภอคลองใหญ่ จังหวัดตราด เกี่ยวกับเขตเศรษฐกิจพิเศษ ในภาพรวมอยู่ในระดับค่อนข้างเห็นด้วย ($\bar{X} = 4.15$) โดยเมื่อพิจารณาในรายประเด็น เราสามารถแบ่งประเด็นทัศนคติของกลุ่มตัวอย่างออกเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่ ประเด็นทัศนคติที่เห็นด้วยมาก และประเด็นทัศนคติที่ค่อนข้างเห็นด้วย ดังนี้

ประเด็นที่ประชากรกลุ่มตัวอย่างมีทัศนคติที่เห็นด้วยมาก มีจำนวน 2 ประเด็น โดยสามารถเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้การขยายธุรกิจชายแดนในเขตเศรษฐกิจพิเศษจะมี

ผลกระทบต่อความมั่นคงการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน ($\bar{X} = 4.60$) การสร้างโรงงานอุตสาหกรรมในเขตเศรษฐกิจพิเศษจะก่อเกิดปัญหามลพิษทางสิ่งแวดล้อม ($\bar{X} = 4.54$)

ประเด็นที่ประชากรกลุ่มตัวอย่างมีทัศนคติที่ค่อนข้างเห็นด้วย มีจำนวน 25 ประเด็น โดยสามารถเรียงลำดับ 3 ลำดับแรกที่มีคะแนนจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ เขตเศรษฐกิจพิเศษทำให้ที่ดินราคาสูงขึ้น ($\bar{X} = 4.41$) ประชาชนในอำเภอคลองใหญ่จะได้ประโยชน์จากการค้าชายแดน ($\bar{X} = 4.35$) การดำเนินโครงการก่อสร้างถนนสาย 4 เลนสาย 318 (ตราด-คลองใหญ่-บ้านหาดเล็ก) ($\bar{X} = 4.33$)

2. ทัศนคติของประชาชนท้องถิ่นที่มีต่อเขตเศรษฐกิจพิเศษ ในอำเภอคลองใหญ่ จังหวัดตราด เมื่อพิจารณาในด้านกระบวนการนโยบาย โดยรวมอยู่ในระดับค่อนข้างเห็นด้วย ($\bar{X} = 3.89$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับค่อนข้างเห็นด้วย ($\bar{X} = 3.81 - 4.03$)

3. ทัศนคติของประชาชนท้องถิ่นที่มีต่อเขตเศรษฐกิจพิเศษ ในอำเภอคลองใหญ่ จังหวัดตราด เมื่อพิจารณาในด้านเนื้อหา นโยบายและโครงการ โดยรวมอยู่ในระดับค่อนข้างเห็นด้วย ($\bar{X} = 4.23$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ การขยายธุรกิจชายแดนในเขตเศรษฐกิจพิเศษจะมีผลกระทบต่อความมั่นคง ($\bar{X} = 4.60$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ การอนุญาตให้แรงงานต่างด้าวเดินทางเข้ามาทำงานแบบไป-กลับ หรือไม่เกิน 7 วัน ($\bar{X} = 3.63$)

ข้อค้นพบข้อที่ 3 ตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 3 สามารถสรุปได้จากการทดสอบสมมติฐาน ดังตาราง 27

ตาราง 27 การเปรียบเทียบผลการทดสอบสมมติฐาน ความรู้และทัศนคติของประชาชนท้องถิ่นที่มีต่อเขตเศรษฐกิจพิเศษ ในอำเภอคลองใหญ่ จังหวัดตราด

สมมติฐานการวิจัย	ผลการทดสอบ
1. ความแตกต่างตามเพศ มีผลต่อความรู้ของประชาชนท้องถิ่นที่มีต่อเขตเศรษฐกิจพิเศษ ในอำเภอคลองใหญ่ จังหวัดตราด	ไม่ยอมรับ
2. ความแตกต่างตามอายุ มีผลต่อความรู้ของประชาชนท้องถิ่นที่มีต่อเขตเศรษฐกิจพิเศษ ในอำเภอคลองใหญ่ จังหวัดตราด	ยอมรับ
3. ความแตกต่างตามอาชีพ มีผลต่อความรู้ของประชาชนท้องถิ่นที่มีต่อเขตเศรษฐกิจพิเศษ ในอำเภอคลองใหญ่ จังหวัดตราด	ยอมรับ

ตาราง 27 (ต่อ)

สมมุติฐานการวิจัย	ผลการทดสอบ
4. ความแตกต่างตามการศึกษา มีผลต่อความรู้ของประชาชน ท้องถิ่นที่มีต่อเขตเศรษฐกิจพิเศษในอำเภอคลองใหญ่ จังหวัดตราด	ยอมรับ
5. ความแตกต่างตามรายได้ มีผลต่อความรู้ของประชาชนท้องถิ่น ที่มีต่อเขตเศรษฐกิจพิเศษ ในอำเภอคลองใหญ่ จังหวัดตราด	ยอมรับ
6. ความแตกต่างตามเพศ มีผลต่อทัศนคติของประชาชนท้องถิ่น ที่มีต่อเขตเศรษฐกิจพิเศษ ในอำเภอคลองใหญ่ จังหวัดตราด	ไม่ยอมรับ
7. ความแตกต่างตามอายุ มีผลต่อทัศนคติของประชาชนท้องถิ่น ที่มีต่อเขตเศรษฐกิจพิเศษ ในอำเภอคลองใหญ่ จังหวัดตราด	ไม่ยอมรับ
8. ความแตกต่างตามอาชีพ มีผลต่อทัศนคติของประชาชนท้องถิ่น ที่มีต่อเขตเศรษฐกิจพิเศษ ในอำเภอคลองใหญ่ จังหวัดตราด	ยอมรับ
9. ความแตกต่างตามการศึกษา มีผลต่อทัศนคติของประชาชน ท้องถิ่นที่มีต่อเขตเศรษฐกิจพิเศษ ในอำเภอคลองใหญ่ จังหวัด ตราด	ยอมรับ
10. ความแตกต่างตามรายได้ มีผลต่อทัศนคติของประชาชน ท้องถิ่นที่มีต่อเขตเศรษฐกิจพิเศษ ในอำเภอคลองใหญ่ จังหวัดตราด	ไม่ยอมรับ

จากตาราง 27 สามารถสรุปผลการทดสอบสมมุติฐานจากกรอบแนวคิดในการวิจัย ได้ดังนี้

1. สมมุติฐานการวิจัยว่าด้วย ความแตกต่างตามเพศ มีผลต่อความรู้ของประชาชนท้องถิ่น
ที่มีต่อเขตเศรษฐกิจพิเศษ ในอำเภอคลองใหญ่ จังหวัดตราด ไม่สามารถยอมรับ ในนัยสำคัญ
ทางสถิติที่ระดับ .05

2. สมมุติฐานการวิจัยว่าด้วย ความแตกต่างตามอายุ มีผลต่อความรู้ของประชาชนท้องถิ่น
ที่มีต่อเขตเศรษฐกิจพิเศษ ในอำเภอคลองใหญ่ จังหวัดตราด สามารถยอมรับ ในนัยสำคัญทางสถิติ
ที่ระดับ .05

3. สมมุติฐานการวิจัยว่าด้วย ความแตกต่างตามอาชีพ มีผลต่อความรู้ของประชาชน ท้องถิ่นที่มีต่อเกษตรธุรกิจพิเศษ ในอำเภอคลองใหญ่ จังหวัดตราด สามารถยอมรับในนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .05

4. สมมุติฐานการวิจัยว่าด้วย ความแตกต่างตามการศึกษา มีผลต่อความรู้ของประชาชน ท้องถิ่นที่มีต่อเกษตรธุรกิจพิเศษ ในอำเภอคลองใหญ่ จังหวัดตราด สามารถยอมรับในนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .05

5. สมมุติฐานการวิจัยว่าด้วย ความแตกต่างตามรายได้ มีผลต่อความรู้ของประชาชน ท้องถิ่นที่มีต่อเกษตรธุรกิจพิเศษ ในอำเภอคลองใหญ่ จังหวัดตราดสามารถยอมรับในนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .05

6. สมมุติฐานการวิจัยว่าด้วย ความแตกต่างตามเพศ มีผลต่อทัศนคติของประชาชน ท้องถิ่นที่มีต่อเกษตรธุรกิจพิเศษ ในอำเภอคลองใหญ่ จังหวัดตราด ไม่สามารถยอมรับในนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .05

7. สมมุติฐานการวิจัยว่าด้วย ความแตกต่างตามอายุ มีผลต่อทัศนคติของประชาชน ท้องถิ่นที่มีต่อเกษตรธุรกิจพิเศษ ในอำเภอคลองใหญ่ จังหวัดตราด ไม่สามารถยอมรับในนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .05

8. สมมุติฐานการวิจัยว่าด้วย ความแตกต่างตามอาชีพ มีผลต่อทัศนคติของประชาชน ท้องถิ่นที่มีต่อเกษตรธุรกิจพิเศษ ในอำเภอคลองใหญ่ จังหวัดตราด สามารถยอมรับในนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .05

9. สมมุติฐานการวิจัยว่าด้วย ความแตกต่างตามการศึกษา มีผลต่อทัศนคติของประชาชน ท้องถิ่นที่มีต่อเกษตรธุรกิจพิเศษ ในอำเภอคลองใหญ่ จังหวัดตราด สามารถยอมรับในนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .05

10. สมมุติฐานการวิจัยว่าด้วย ความแตกต่างตามรายได้ มีผลต่อทัศนคติของประชาชน ท้องถิ่นที่มีต่อเกษตรธุรกิจพิเศษ ในอำเภอคลองใหญ่ จังหวัดตราด ไม่สามารถยอมรับในนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .05

อภิปรายผล

ในการวิเคราะห์องค์ความรู้ใหม่ที่ได้จากการวิจัยจะอภิปรายเปรียบเทียบระหว่างข้อค้นพบ ที่ได้จากการศึกษาและองค์ความรู้เดิมจากเนื้อหาบทที่ 2 ดังนี้ การอภิปรายผลการวิจัยครั้งนี้ มีประเด็นสำคัญเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อความรู้และทัศนคติของประชาชนท้องถิ่นที่มีต่อ เกษตรธุรกิจพิเศษ ในอำเภอคลองใหญ่ จังหวัดตราด ดังนี้

ผลการวิจัยนี้มีข้อค้นพบว่าประชาชนท้องถิ่นในอำเภอคลองใหญ่ มีความเข้าใจเกี่ยวกับเขตเศรษฐกิจพิเศษในระดับต่ำ นอกจากนั้นแล้ว ประชาชนยังมีทัศนคติเกี่ยวกับเขตเศรษฐกิจพิเศษในภาพรวมที่ค่อนข้างเห็นด้วย ซึ่งผลการศึกษาดังกล่าวยังขัดแย้งกับงานวิจัยของชิตีพัทธ์ วัลยาว (2551 : 79) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ผลกระทบจากการพัฒนาภายใต้ยุทธศาสตร์เขตเศรษฐกิจพิเศษชายแดนจังหวัดเชียงรายซึ่งผลการวิจัยพบว่า ประชาชนในพื้นที่ที่มีความรู้ความเข้าใจในการพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษชายแดนจังหวัดเชียงรายโดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับค่อนข้างมาก ซึ่งความรู้และทัศนคติของประชาชนอาจแตกต่างกันตามบริบทของแต่ละพื้นที่ ทั้งนี้เพราะประชาชนยังขาดความรู้ความเข้าใจ ซึ่งอาจเป็นเพราะเขตเศรษฐกิจพิเศษอำเภอคลองใหญ่เป็นเรื่องใหม่ที่เพิ่งเกิดขึ้นในภาคตะวันออก ยังไม่มีการปฏิบัติอย่างเป็นทางการและเป็นรูปธรรมและประชาชนยังไม่ได้รับการแนะนำเท่าที่ควร

ทั้งนี้การที่ผลการวิจัยในครั้งนี้แตกต่างจากการวิจัยเกี่ยวกับเขตเศรษฐกิจพิเศษในพื้นที่อื่นจากมาจากการศึกษาของความแตกต่างกันบางประการ เช่น บุคลิกลักษณะของคนในพื้นที่ที่มีความแตกต่างกัน คือตัวบุคคลโดยส่วนรวม ทั้งลักษณะทางกาย ซึ่งสังเกตได้ง่าย อันได้แก่ รูปร่าง หน้าตา กิริยาท่าทาง น้ำเสียง คำพูด ความสามารถทางสมอง ทักษะการทำกิจกรรมต่าง ๆ และลักษณะทางจิตซึ่งสังเกตได้ค่อนข้างยาก ได้แก่ ความรู้สึกนึกคิด เจตคติ ค่านิยม ความสนใจ ความมุ่งหวัง อุดมคติ เป้าหมาย และความสามารถในการปรับตัวให้เข้ากับสิ่งแวดล้อม ลักษณะดังกล่าวมีที่มาจากพันธุกรรมและสิ่งแวดล้อมของแต่ละคน ส่งผลต่อความสามารถในการปรับตัวต่อสิ่งแวดล้อมและความแตกต่างระหว่างบุคคล สภาพแวดล้อมทางการเรียนที่แตกต่างกันจะมีผลต่อการเรียนรู้ของมนุษย์ทั้งทางตรงและทางอ้อมทั้งที่เป็นรูปธรรมและนามธรรม สภาพแวดล้อมที่เป็นรูปธรรม หรือสภาพแวดล้อมทางกายภาพ ได้แก่ สภาพต่าง ๆ ที่มนุษย์สร้างขึ้น เช่น อาคาร สถานที่ วัสดุ อุปกรณ์ หรือสื่อต่าง ๆ รวมทั้งสิ่งต่าง ๆ ที่อยู่ตามธรรมชาติ เช่น ภูมิประเทศ ภูมิอากาศ ในสังคมสารสนเทศ สภาพแวดล้อมใหม่เพื่อการเรียนรู้ไม่ได้จำกัดเพียงในห้องเรียน หากแต่เทคโนโลยีสารสนเทศ หรือนวัตกรรมเทคโนโลยีจะมีบทบาทในการเรียนรู้ที่กว้างขวางขึ้น และไม่จำกัดในเรื่องของเวลาและสถานที่ บริบทของพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษที่แตกต่างกัน ซึ่งเขตเศรษฐกิจพิเศษจังหวัดเชียงราย ถูกกำหนดให้เป็นเมืองศูนย์กลางการค้าและการลงทุน ด้วยศักยภาพด้านเศรษฐกิจและการค้าที่เติบโตต่อเนื่อง บวกกับทำเลติดถนนพหลโยธินง่ายต่อการเชื่อมโยงสู่เชียงใหม่และเชียงของ โดยมีกิจกรรมหลักคือ พื้นที่ร้านค้าปลอดภาษี, พื้นที่ธุรกรรมการเงินระหว่างประเทศ, พื้นที่ศูนย์ข้อมูลการค้าการลงทุน, พื้นที่รวบรวมและกระจายสินค้า, พื้นที่แสดงสินค้าท้องถิ่น/นานาชาติ และพื้นที่ห้องประชุมสัมมนา อีกทั้งยังมีกิจกรรมรองคือ มีพื้นที่ศูนย์ข้อมูลการท่องเที่ยว, การโรงแรมจากการประเมินศักยภาพเศรษฐกิจของเชียงราย โดยเฉพาะการพัฒนาการค้าและการท่องเที่ยว ซึ่งมี

แนวโน้มการขยายตัวมากขึ้นในอนาคต และการกำหนดพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษ ในครั้งนี้ เขตเศรษฐกิจพิเศษคลองใหญ่ จังหวัดตราด ไม่ได้เป็นพื้นที่เป้าหมายอันดับหนึ่งจากเขตเศรษฐกิจพิเศษ ใน 5 จังหวัด โดยอาจจะเป็นพื้นที่เป้าหมายลำดับสุดท้ายเลยก็ได้ ซึ่งไม่เหมือนกับเขตเศรษฐกิจพิเศษที่จังหวัดเชียงรายที่รัฐบาล นักลงทุน สื่อมวลชน ประชาชนให้ความสำคัญ และกล่าวถึงอย่างมาก มีการเตรียมความพร้อมเพื่อรองรับการเป็นเขตเศรษฐกิจพิเศษมานาน มีการลงพื้นที่ศึกษา ถึงความเป็นไปได้ในการเป็นพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษซึ่งแตกต่างกับเขตเศรษฐกิจพิเศษคลองใหญ่ จังหวัดตราด ที่ถือเป็นเรื่องใหม่สำหรับคนในพื้นที่จังหวัดตราด และยังไม่เห็นผลในการปฏิบัติ อย่างเป็นรูปธรรม จึงทำให้ระดับความรู้ของประชาชนท้องถิ่นในอำเภอคลองใหญ่มีความแตกต่าง กับระดับความรู้ของเขตเศรษฐกิจพิเศษในพื้นที่อื่นของประเทศเช่นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษแม่สอด จังหวัดเชียงราย

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

ผลการศึกษาที่ผู้วิจัยสามารถสรุปได้จากแบบสอบถาม และจากการสังเกตการณ์แบบมีส่วนร่วม สามารถสรุปข้อเสนอแนะเชิงนโยบายที่เป็นนัยยะในเชิงนโยบายที่สำคัญ ดังนี้

1. จากการศึกษาค้นพบว่าประชาชนในอำเภอคลองใหญ่ มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเขตเศรษฐกิจพิเศษในระดับต่ำ ดังนั้นหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรมีการอบรมให้ความรู้กับประชาชน โดยเน้นเกี่ยวกับกระบวนการก่อรูปนโยบายเขตเศรษฐกิจพิเศษ ขอบเขตพื้นที่เศรษฐกิจพิเศษ ในจังหวัดตราด และบทบาทของประชาชนในการขับเคลื่อนเขตเศรษฐกิจพิเศษ

2. ในส่วนของทัศนคติ ประชาชนอำเภอคลองใหญ่เห็นด้วยอย่างมากว่าการขยายธุรกิจชายแดนในเขตเศรษฐกิจพิเศษจะมีผลกระทบต่อความมั่นคง และการสร้างโรงงานอุตสาหกรรมในเขตเศรษฐกิจพิเศษจะก่อให้เกิดปัญหามลพิษทางสิ่งแวดล้อม ดังนั้นควรมีการเผยแพร่กลยุทธ์ของเขตเศรษฐกิจพิเศษคลองใหญ่ให้มีลักษณะพิเศษ คือ การต่อต้านนิคมอุตสาหกรรมที่ก่อมลพิษ และควรพัฒนามาตรการที่จัดการกับปัญหาความมั่นคงตามชายแดนไทย-กัมพูชา เช่น ปัญหาแรงงานและปัญหายาเสพติดตามแนวชายแดน เป็นต้น

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

หลังจากที่ได้ดำเนินการวิจัยเรื่องความรู้และทัศนคติของประชาชนท้องถิ่นที่มีต่อเขตเศรษฐกิจพิเศษในอำเภอคลองใหญ่ จังหวัดตราด เป็นที่เรียบร้อยแล้ว ผู้วิจัยเห็นว่าควรมีการดำเนินวิจัยหลังจากนี้คือ

1. ควรมีการวิจัยเชิงคุณภาพเกี่ยวกับวัฒนธรรมธุรกิจของประชาชนท้องถิ่นที่มีต่อเขตเศรษฐกิจพิเศษในอำเภอคลองใหญ่ จังหวัดตราด เนื่องจากการศึกษาในเชิงคุณภาพจะช่วยให้เห็นรายละเอียดของข้อมูลและเจาะลึกในด้านความรู้และทัศนคติของประชาชนมากขึ้น
2. ควรมีการวิจัยเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับเขตเศรษฐกิจพิเศษในอำเภอคลองใหญ่ จังหวัดตราด เนื่องจากเขตเศรษฐกิจพิเศษอำเภอคลองใหญ่เป็น โครงการนำร่อง (Pilot Project) เพื่อนำผลวิจัยที่ได้ไปขยายในระดับประเทศต่อไป

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี